

MAGYARÁG

APARE IN FIECARE ZI | Fondator: PÁSZTOR EDE | Redactor responsabil: Dr. SÁHY LÁSZLÓ | REDACTIA SI ADMINISTRATIA: ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

Megjelent az állampolgárságok felülvizsgálásáról szóló rendelet

Bukarest, jan. 22. A Hi vafalos Lap szombat reggeli számában megjelent az állampolgárságok felülvizsgálásáról szóló rendelettervény. A de krétum 40 paragrafusból áll. A rendelet értelmében az állampolgársági beírásokat felül fogják vizsgálni. A kiirt nevek szerint történnek a felülvizsgálások. A kiirt polgároknak 20 napon belül kell igazolniok, hogy 1913-ban hol laktak. A zsidók állampolgárságát kivétel nélkül felülvizsgálják, nem zsidó kisebbségek állampolgárságát pedig az esetben, ha az állampolgárságot nem bírói ítélettel állapították meg, vagy annak felülvizsgálatát az ügyészség kéri.

Ma döntenek Maniu óvása ügyében

Bukarest, jan. 22. A központi választási bizottság, az összes pártok képviselőinek a bevonásával tegnap tárgyalta Maniu Gyulának, a nemzeti parasztpárt elnökének a választási jelek megsemmisítése ellen bejelentett óvását. A tárgyalások a tegnapi nap folyamán nem fejeződtek be, azokat ma folytatják és vasárnap délután hoznak határozatot.

A francia képviselőház teljesen a kormány mellé állott

Ötszáz szavazattal egy ellenében bizalmat szavaztak a kormánynak

Páris, január 22. A francia képviselőház péntek délután ötszáz szavazattal egy ellenében, bizalmat szavazott a Chautemps kormánynak. A lapok a maga nemében páratlan esetet azzal magyarázzák, hogy a nagytőkének állandó politikai célzatu támadása a frank ellen — az ország egész közvéleményében élénk visszatetszést szült. A szavazástól az agrárpárt egy pár tagja tartózkodott. A bizalmi indítvány ellen valószínűleg Bergeret néppárti képviselő szavazott, aki váratlan támadást is intézett a Népfront ellen.

Betiltották a szélsőséges német lap, a „Stürmer“ megjelenését

A betiltás oka, hogy halálbüntetést kért azokra, akik zsidókkal kötnek házasságot

Bécs, január 22. Bécsben pénteken délelőtti olyan hírek terjedtek el, hogy a német belügyminiszter véglegesen betiltotta Julius Streicher szélsőséges zsidóellenes lapját, a „Stürmer“-t. A lap ugyanis csütörtöki számában élesen támadta a német igazságszolgáltatást és követelte, hogy a fajkeveredést: azokat, akik zsidókkal kötnek házasságot halálbüntetéssel sújtsa. A belügyminiszter rendeletére a „Stürmer“-nek ezt a számát még csütör-

tökön este elkobozta. A péntek délután megjelenő „Wiener Neueste Nachrichten“ már azt

jelent, hogy a lap megjelenését a belügyminiszterium végleg betiltotta.

A német kormányhoz fordulnak védelemért a német zsidók

Berlin, jan. 22. A németországi zsidók birodalmi képviselőinek tanácsa rendkívül fontos értekezletet tartott a napokban, melynek eredményeként első ízben történt meg a nemzeti szociálista rezsim fenn-

állása óta, hogy a német zsidóságnak ez a legfőbb szerve közvetlenül a harmadik birodalom kormányához apellált, hogy ne fossza meg a zsidókat minden lehetőségétől gazdasági egzisztenciájának fenntartására.

A kínai bányászok harca a japán katonasággal Formosa szigetén

London, jan. 22. Angol lapjelentések szerint Japánnak még mindig nem sikerült elfojtania a Formosa-szigetén kiktört kínai bányászläzadást. Mint ismeretes, a formosai szénbányákban dolgozó hétézer kínai bányász abbahagyta a munkát és szembe szállott a sziget ezerfőnyi japán helyőrségével.

Pár nappal ezelőtti Japán erősítést küldött Formosába és a lázadó bányászokat sikerült a hegyek közé szorítani.

Egy arabot halálra, két zsidót 5-5 évre ítél a jeruzsálemi haditörvényszék

Jeruzsálem, jan. 22. A terrorizmus elfojtása egész Palesztinában a legnagyobb szigorral folyik. A jeruzsálemi haditörvényszék csütörtökön törvénytelen fegyverviselés miatt ismét halálra ítélte egy terrorizist. Két zsidót ugyancsak törvénytelen fegyverviselés miatt öt-öt évi elzárásra ítélték. A rendőrség letartóztatja Rassen el Chaldit, az arabok egyik vezető emberét.

Az arabok továbbra is hevesen ellenzik Palesztina szétosztásának tervét. Az arab főbizottság legutóbb kiáltványt adott ki. A kiáltvány kifejezi, hogy miután Ormsby Goreh gyarmatügyi miniszter nyilatkozatát a legalaposabban megvizsgálták, továbbra is tökéletesen ellene vannak minden olyan megoldásnak, amely Palesztina szétosztására irányul.

Hajfa, jan. 22. Az utóbbi napokban megismétlődő támadásokat intéztek a Hajfa — Lydda közötti vasútvonalon működő kézi hajtányok ellen. A katonai hatóságok a legszigorubb vizsgálatot foganatosították Tulkarembe és környékén.

Jeruzsálem, jan. 22. Az iraki határ közelében, Amarat környékén két beduin törzs, amely régi harca fűtött egymás ellen, összecsapott s valóságos harc fejlődött ki közöttük. Az összecsapás negyvennyolc óran keresztül tartott s a küzdő felek halványkét halottat hagytak a harc színhelyén.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei



Minden LEJ,
amit meg lehet takarítani.

fontos a mai nehéz időkben. Kétszeres örömet jelent, ha egy jó, laktató étkezéssel, még meg is takarítunk valamit. Egy jó kávé egy-két vajaskenyérrel, laktató és egészséges vacsorát ad. És még olcsó is, ha jóízű, illatos Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből készül.

Japán szépasszonyok

A japán nők költői élete a színekben pompázó cseresznyefák között

A Távol-Keleten dühöngő háború Japán felé fordította az emberek figyelmét. Az újságok hírvátai, képes mellékletei egymásután hozzák a győzelmek, vagy veszteségi csaták híreit és így akarva, vagy akaratlanul mindenkinek tudomására kell arról szereznie, ami a messze keleti tájakon történik. A hírek között nemrégiben azután akadt egy olyan is, amely a figyelmet a japán hadseregéről a csendes halkszavú japán asszonyokra terelte.

A ROMANTIKUS JAPÁN NŐ.

A japáni asszonyok, leányok sok tekintetben megegyeznek európai társaikkal, így ők is szépek akarnak lenni, bennük is az asszonyi, a nőies finom lélek uralkodik, sok tekintetben viszont különböznek tőlük és ezek a sokszor csak árnyalati különbségek alkotják azokat a vonásokat, melyek a japáni nőt japánivá teszik. Az előkelő japáni nő arca hosszúság, az egyszerűbbeké kerekded, de mindegyiké csinos és mosolygó, mindegyik bájos, babaszerű jelenség s valamennyi érdekes, kedves frizurába csavarva viseli hajkoronáját. Ha ketten az utcán találkoznak, hajlongva köszöntik egymást és elbájosító mosollyal adják egymás tudtára sokszor még a legkeserűbb hírt is. Ruházatuk a tarka virágos kimonó, hátukon hatalmas csokorral, amely ruhában úgy festenek, mintha valamilyen szépen kifestett képeskönyvből vágták volna ki őket. Szokásaikat, nemzeti viseletüket az idegenben sem változtatják meg, úgy hogy aki például a berlini japáni kávéházba, vendéglőbe, vagy más helyre elmegy közéjük, az éppen úgy érzi magát ott, mintha Tokióban, vagy valamilyen más japáni városban volna.

A japáni nő élete harmonikus, megtestesült költészet. A mindennapi élet gondoljai természetesen őket sem kerülik el, de a környezet olyan lírai

hangulatba ringatja őket, hogy az képes sok apró gondot feledtetni velük. Kis csucos, faragott házuk ott áll legtöbbször a színekben pompázó cseresznyefák között, a káza környező kertben pedig farka, bódító illatot lehelő virágok veszik őket körül.

Talán ez az oka annak is, hogy a Távol-Kelet életében és irodalmában egyaránt a romantizmus még most is jelentős szerepet játszik. A szerelem szerintük költői dolog, épp ezért nem tudják megér-

teni a sokszor annyira materiális érzelmű nyugati testvéreiket.

Egyik japáni barátom — Tsuneo Saito, tokiói egyetemi hallgató akivel Berlinben hozott össze a sors, — többször mutatott nekem japáni újságokat s minthogy a zengzetes japáni nyelvet nem ismertem, nagy szorgalommal fordította le az apró híreket, hirdetések és egyéb cikkeket egyaránt. A legjobban már akkor is egy közönséges házassági apróhirdetés ragadta meg a figyelmemet, amelyet aztán fel is jegyeztem. Ez a nálunk és a világ minden táján egyaránt divatos házassági apróhirdetés ugyanis egészen más volt, — mint amilyenhez európai lelkünk hozzászokott, fele volt költészettel, naiv, de naivságában szerfölött kedves romantikával. A távol-keleti férjet kereső leány ugyanis mindjárt szépségének leírásával kezdte a hirdetést:

„Gyönyörű lány vagyok, a hullámzó tenger hajjához hasonló haj övezi szép fejemet. Arcom selymes, mint a cseresznyefa virágának szirma, testem karcsú, mint a bambusz nád”. Ezen lírai szavak után természetesen izléstelenül hangzónak a nálunk megszokott hozomány-bejelentési formák, a ridegség szősz és merőben üzleti szavakkal, a japáni nő azonban megtalálja azokat a hangokat, amelyekkel bejelentheti, hogy nem szegény és mégis megőrzi a lírai magaslátot. Igaz, hogy cserébe a férjtől is többet kíván a japáni nő: legyen rendes, elő-

Cigánybíró választás kapákkal és fejszékkel

A szatmári rendőrség idejekorán közbelépett

Szatmáron van a központja az északromániai cigányok egyesületének. Az egyesület a napokban akart cigánybíróvá választani és erre a tisztségre az egyik párt Bogdán József Bácskut, a másik párt pedig Mar-

kocsán Sándor volt gyepmestert jelölte ki. A választási harc a két párt köztörtései között annyira kiéleződött, hogy ha a rendőrség nem lép idejekorán közbe — tömeg-verekedéssé fajul. A két párt hívei ugyanis

kapákkal és fejszékkel felfegyverkezve akarták január 18-án a választást lefolytatni. A rendőrség azonban engedély nélkül gyűlésesé miatt feloszlatta a gyűlést és annak résztvevőit felkísérték a rendőrségre.

LLOYD GEORGE aranylakodalma

London, jan. 22. Lloyd George január 24-én aranylakodalmát ünnepli. Felesége most Angliában tartózkodik, de a hét végén férjéhez utazik a Rivierára. A Rivierán tartják meg a családi ünnepséget, sok rokon jelenlétében.

Dame Margaret Lloyd George, a világhírű államférfi özshaju felesége a nagy évforduló alkalmából úgy nyilatkozott, hogy véleményeiben sohasem engedte magát férjétől befolyásoltatni.

— Liberális vagyok ugyan, mint a férjem, — mondta — de jó liberális voltam. A libe-

rálismust apámtól és nagyapámtól örököltém. Nem a férjem tett liberálissá. A vallásunk különböző. Én presbiteriánus vagyok, a férjem baptista. Más templomba járunk. Gyerekeink közül kettőt az én vallásomon, kettőt a férjem vallásán nevelünk fel. A temperamentumunk pedig éppen ellenkező. A férjem hirtelen, csapongó észjárású, én pedig csendes és nyugodt vagyok. Talán ez a titka félszázados boldogságunknak.

Elmondta még Dame Margaret, hogy Lloyd George nem

sokat törődik az étellel. Legjobban szereti a röglőnzött étkezéseket, sonkát, tojást, sült krumplit.

Az elkötött ló megszökött és visszatért gazdájához

Szrbobránból jelentik: Molnár József béres ellopta Márics Ráda gazdálkodó lovát és megszökött. A béres levelet hagyott hátra, amelyben bejelentette, hogy Magyarországra szökik. Márics jelentette az esetet a rendőrségnek, de mire a nyomozást megindították volna a ló megszökött Molnártól és visszatért gazdájához. A béresnek nyoma veszett.



János bácsi

olvasta, hogy Japán újabb békéltetéseket szabott Kínának?

— Olvastam, hogy már kibékülne akkor is, ha néhány feltételét elfogadnák, például azt, hogy Pekingbeük nevezhessék ki a polgármestert. Ugy láccik a pógármester-kérdésen dőlhet el egy háború sora is, hát még egy békéé.

— Mit szól az új választási rendszerhez?

— Én megvallom őszintén, hogy énnekem teccik az új rendszer, mer' én mindig pontos ember voltam. Amellett meg szerettem dominózni, az új választási jelek pedig nagyon hasonlítanak a dominó figurához. Az a párt, amék nem kap szavazatot, választás után megváltoztathattya a jelét dupla blaszra.

— Ne vicceljen, öregem. Ez a választás komoly dolog. Látja, hogy már eddig 20 párt kéri választási pontjelet.

— Teccik tudni, ha minden második hónapban van választás az adófizetés szemponttyából nem a legrosszabb. Én el is határoztam, hogy falura költözök. Nem kell fizetni földadót, megtiltották a fináncoknak, hogy falura mennyenek, ócsón fogják osztogatni a sárga cukrot. Direkt élvezet lenne Fugyivásárhejen lakni például, de hát a kocsival mit kezgyek falun? Igaz, hogy ott tán nincs ojan sár, mint a városba, de viszont fuvar is kevesebb skad.

—Hát a külpolitikában mi ujság?

— Semmi különösebb, mint hogy Miceszku külügyminiszter ur kijelentette, hogy reméli Románia és Magyarország kibékülését nem fogják az anyósok megakadályozni. Miután a külügyminiszter ur így beszélt, én is megszakitottam az anyóssommal a diplomáciái viszonyt.

Tízezer kilométeres délamerikai utra indul három olasz bombavetőrepülő

Rómából jelentik: A guidonai repülőterén utrakészen áll három nagy bombavető repülőgép, amely Észak-Afrikán át Dél-Amerikába repül, hogy újabb tanúságot tegyen az olasz hadirepülés magas készségéről. Az út hossza tízezer kilométer. Az egyik gépet Bisco repülőőrnagy, a párizs-damaszkuszi repülőverseny győztese, amásikat Bruno Musolini repülőhadnagy, a Duce fia, a harmadikat Moscatelli repülőszázados vezeti. A repülők kedvező időjárásra várnak.

SZENZÁCIÓS AJÁNLAT

Ingyen szállítjuk az első tartály

„ARAGAZ“-1

minden új magánfogyasztónknak i. é. január 15—31. között

ORADEAI KÉPVISELET:

FRATII KOMLÓS ORADEA

Strada Nicolae Iorga 13. -- Telefon: 3-72.

Nem hiányozhat egyetlen háztartásból sem az „ARAGAZ“

Különleges kis riport

Mibe kerül a modern háború...

Érdekes statisztikai adatok, amik közelről érdeklik az európai polgárt

Kérdés: Mibe kerül manapság egy háború?

A felelet: nem olyan egyszerű. Ez nem közönséges szatíra. Nem krájléráj. Köztudomású, hogy Amerika a statisztikák és pontos kimutatások terén vezet. A washingtoni hadügyi hivatal rendkívül érdekes kimutatást állított össze. Kimutatták többek között, hogy a világháború óta a hadianyag gyártáshoz szükséges nyersanyag ára rendkívüli módon emelkedett. Ugyanakkor a mai fegyverek, amelyek technikai szempontból valóságos műremekek, lényegesen megdrágultak. A washingtoni hadügyi hivatal összeállította többek között a japán-kinai konfliktus mérlegét, amely rendkívüli adatokat tartalmaz.

Ezek szerint egy hadsereg, amely 6 divízióból áll, 150 ezer embert foglalkoztat és 300 ágyút igényel. Átlagosan naponta e hadsereg 2 ezer tonna nehéz tűzéri anyagot és ezer tonna vállfegyverbe való töltényt használ el. Ugyanakkor szüksége van 100 tonna repülőgép bombára. Ezek a számok azt jelentik, hogy a Távol Keleten naponta két-három millió dollár értékű anyag, megy formálisan füstbe.

Szinte elképzelhetetlenül nagy szám. Minden egyes lövés, amelyet egy 75 milliméter kaliberű kiságyuból leadnak, 10 dollárba kerül. Egyetlen Schrapnell szétrobbanása 14

dollárt semmisít meg (nem számítva az emberéleteket). Ha egy repülőgép két bombát lehajít, ezzel a hadügyi költségvetést 800 dollárral terheli.

Nehéz kiszámítani a modern légi harcok költségvetését. Egy repülőraj amely 60 egységből áll, könnyűszerrel hajít le

100 tonna bombát.

Minden tonna 800 dollárnak felel meg. Hozzá kell még ehez venünk a megsérült és lelőtt gépek folyán előállott kárt, a benzint és az olajat, ak

kor olyan számot kapunk, ami mindenkit elképeszt. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a repülő flották bázisainak kiépítése is hallatlanul nagy összegeket emészt fel.

A tengeri ütközetek terén ugyanez a helyzet. Egyetlen csatahajó 60 millió dollárba kerül. A világháború idején egy csatahajó ára mindössze (!) 30 millió dollár volt. Azok az amerikai bombavető repülőgépek, amelyek hadihajók fedélzetéről indulnak utjukra, darabonként 250 ezer dollárt reprezentálnak.

Bukarestbe ment meghalni egy craiovai szerelmespár

Bukarestből jelentik: Megdöbbentő kettős öngyilkosság történt a fővárosban. Néhány nappal ezelőtt egy fiatal pár jelent meg a C. Stamate 30. számú házban és butorozott szobát vettek ki. Bevonultak a szobába és három napon át nem adtak semmi életjelet magukról. A lakásadónő rosszat sejtve, felnyitatta a szoba ajtaját és mindkettőjüket holtan találta az ágyon. A rendőrség megindította a vizsgálatot és megállapították, hogy mindketten craioviaiak: Traicoff Ion szabadságos katona és Baicenco Parascovia tisztviselő. Is-

meretlen méreggel követtek el öngyilkosságot és semmiféle bucsulevelet nem hagytak. Valószínű, hogy szerelmi okokból dobták el maguktól az életet.

Gál Zoltán

most megjelent új

Román nyelv-tanfolyama

kapható a

Pásztor Ede cégnél
Ara 120 lei.

Hitlert hét miniszter kíséri Rómába

Hitler német birodalmi kancellár — minél már jelentették — májusban Rómába utazik. Kíséretében hét miniszter lesz és pedig Hess Rudolf, a helyettes, Neurath külügyminiszter, Göring miniszterelnök, Göbbels propagandaminiszter, — Blomberg hadügyminiszter, Darré földművelésügyi miniszter, ezenkívül vele utazik még Fritsch tábornok vezérkari főnök is.

Nyul helyett a rendőrt lőtte le egy gazdálkodó

Szrbobrából jelentik: A vadászárság tegnap tartotta körvadászátát, amelyen könyryen végzetessé válható szerencsétlenség történt. Jaksics Milán gazdálkodó célt tévesztett és a nyul helyett Cserbabin Gójkó rendőrt találták el a sörétek. A rendőr nyakán sebesült meg. Állapota komoly.

MÁJ, VESE, EPE

idült (krónikus) gyomor és bélmegbetegedések, ideges fejfájás, álmatlanság, hányinger, szédülések, SAVTULTENGÉS eseteiben az amerikai gyógynövényből világhírű

GASTRO D.

szép eredményről a világ orvosi szaktekintélyei hosszú cikkekben számoltak be orvosi szaklapokban.

Gastro D. kapható gyógyszer tárházban és drogériákban és vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszertárában, București, Calea Victoriei 124.

Színház

A Thalia színház műsora:

Vasárnap délután 3: Csárdás. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6: Marika hadnagya.

Vasárnap este 9: Sárnapitykés közlegény.

Hétfő délután 6: Sárnapitykés közlegény.

Hétfő este 9: Marika hadnagya.

Marika hadnagya operettjáték a legnagyobb közönség siker mellett folytatja diadalmas útját. További előadások: szombaton este 9 óra, vasárnap délután 6 óra és hétfőn este 9 óra.

Sárnapitykés közlegény, a múlt ciklus nagysikerű operettje, az óriási érdeklődés miatt ismét műsoron van vasárnap este 9 órakor, hétfőn délután 6 órakor, teljesen a bemutatkozó előadás szerint, rendes helyárrakkal.

Csárdás operett kerül színre vasárnap délután 3 órakor, olcsó helyárrakkal.

Érvényes-e a 15 napon belül be nem jelentett kollektív szerződés?

Az Erdős cipőgyár munkásainak pere a munkabíróság előtt

Nagyvárad jan. 22. Érdekes és elvi jelentőségű ügyet tárgyalta tegnap a nagyváradai munkabíróság.

Mint emlékeztetés, a múlt évben a nagyváradai bőriparban bérmozgalom indult, mely a munkások követelésének elismerésével végződött. A cipőgyárak a munkaügyi inspektorátuson megkötötték a kollektív-szerződést munkásaikkal. Így 1937 január 21-én létrejött a kollektív-szerződés az Erdős cipőgyár tulajdonosai és hetven munkása között. A kollektív-szerződés értelmében a szerződés egy év múltán automatikusan meghosszabbítódik, a

munkások azonban igényt tartanak a drágasági index alapján béremelésre. A munkások ezen az alapon kérték három százalékos béremelést, a gyár vezetősége azonban megtagadta a kéres teljesítését. A munkások ekkor ügyvédjük, dr. Ciacian Virgil útján a munkabíróshoz fordultak.

Rofundu munkabíró tárgyalta az ügyet. A tárgyaláson a munkások részéről a választott bíró (ülők) Boros névű munkás volt, az elperes ülnöke Faur cipőgyáros nem jelent meg.

Az alperes gyár képviselője Olteanu József ügyvéd arra hivatkozott, hogy

a kollektív-szerződés nem érvényes, mert azt 1937. január 21-én kötötték meg, de csak február 13-án iktatták be a Munkakamaránál,

holott a törvény előírja, hogy a kollektív-szerződést 15 napon belül kell beiktatni a Munkakamaránál és nem elegendő a munkaügyi inspektorátuson történi beiktatás.

Rofundu bíró az alperes álláspontját akarta elfogadni, a munkásülők azonban különvéleményt jelentett be. Ezért behívják Faur cipőgyárost, a bíróság harmadik tagját és az ügyet újból tárgyalják.

Vezessük be mindenütt az „egytál étel rendszert”

NEM véletlen az, hogy az egytál étel segélyrendszer ügyében Temesváron tették meg az első lépést. A temesvári magyarpárti tagozat sok tekintetben mintának állítható oda minden más tagozat elé. Így volt a múltban is s úgy látszik e tekintetben nem lehet őket túlhaladni. De viszont lépést tartani velük annál inkább lehetne.

A tagozat egyik kerülete elhatározta, hogy az egytál étel hozzájárulással alakít szegény gyermekek számára segélyező akciót. Az egytál étel rendszer abból áll, hogy a résztvevők kötelezik magukat, hogy havonta egy napon egyetlen tál ételt esznek s az ily önkéntes koplálásból előálló anyagi differenciát közös kasszába gyűjtik, mely azután szegény gyermekek táplálására fordítja a begyűlt összeget.

Az egytál étel rendszer emberi, szép komoly és meggondolkoztató gesztus. Jóval többet ér minden tekintetben, — mint másfajta adakozás. Van benne valami az igazi keresztényi szellemből, mely nem túri, hogy ugyanakkor jóllakjon valaki, mikor másnak szűkiben van. S igazi értelme akkor van ennek az egytál étel rendszernek, ha a tagok nem „megváltják”, hanem csakugyan a szájuktól elvonni fátalial segítenek a szűkölködőkön. Ez az igazi nevelő, fölművelő eszköz, mely többet ér minden szép szónál a nyomorúság minden ecsetelésénél. Mert régi közmondás, hogy a jóllakott ember nem

nagyobb. Más egészségesebb és komolyabb gondolatokkal ajándékozza meg az emberi. Új világot nyit meg, de természetesen csak annak, aki egyáltalán hajlandó gondolkodni. Mert arra is elég esetet ismerünk, hogy nélkülözésekkel eltöltött embertársaival szemben mint, aki beleszületett a vagyonba. S van elég fordított eset is. Vannak vagyonba született s mégis nemeslelkű emberek. Ezeknek minden jóindulat meg van bennük arra, hogy megértsék a szegény embereket, akkor sem férdőzhetnek közel hozzájuk.

Galsworthy annak a mestere: valóban művészi eszközökkel érzékeltetni, micsoda két külön világ, milyen egymást meg nem érő rétegződés az ami a gazdag és szegény ember közötti különbséget valóban alkotja. A szegénység mennyi indulatot, mennyi túrelmetlen kemény megismerést érthet meg azt, akinek üres a gyomra. A gyakorlatban azonban nem vitték még át. Nagy különbség, hogy valaki önként, a jótekonyság felemelő érzése tudatában vállal valami nélkülözést vagy pedig a körülmények kényszerítik erre. Ez utóbbi esetnek nevelő hatása kétségtelenül sokkal többet ér, mint a mennyi szeretet kell és mennyi hiányzik a valóban jótekonyság, de a szegénységet csak hírből ismerő embereknek ennek megértéséhez.

Itt van azonban valami kevés abból, hogy azokkal valóban együtt is érezzünk, akiket segíteni akarunk. Nem

sok és nem nagy jelentőségű az egész, de mégis szépnek látszik s sok elismerést érdemel. Ráadásul valószínűleg avatja a jótekonyság néha fölöslegesén meggyújtó érzését. Nem oly könnyű jótekonyság lenni, ahogy gondolják, mondja ez az akció és aki valóban jótekonyság az nemcsak szívesen és nyájasan ad, hanem részt is kér abból ami mások szenvedését jelenti.

Mondom még így is csak képletes az egész, hiszen micsoda különbség van valódi és önkénytelen vállalt havi egynapos kevésbé jólélés között. Nem is az az aszkétizmus a dicsőre méltó, amire ez az önkéntes vállalkozás emlékeztet. Hanem az, hogy tömegesen rá tud venni embereket arra, hogy közösen és nem csak „lelkileg”, hanem tényleg is részt kérjenek más bajában és megértéssel keressék ha csak pillanatig is és ha csak még elveve is a rossz szul táplálkozás valódi kincsét, a gondot, a bizonytalanságot s azt, hogy ezen a holnap sem segít, de mégis keressék azt a fizika állapotot, melyet elérni oly könnyű annak, aki soha sem kereset... S valami izelítőt ad abból is, hogy ha le kell mondanom az élvezetről, hogy mást jóllakassak, akkor mégis van valami igazság abban, hogy egymás elől esszük el a falatot...

Személyzetet tartó iparosok, kereskedők és vállalatok figyelmébe!

Mindenki tartozik személyzetét, ha csak egyetlen egy is, bejelenteni. Felvilágosítást nyújt és a szükséges nyomtatványt kaphatók a

Pásztor Ede cég

papirkereskedésben Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 4.

BELPOLITIKAI FIGYELŐ

A „Timpul” című lap körkérdest intézett a politikai vezérekhez a parlament feloszlását és az új választási rendszert illetően:

A válaszok a következők:

Goga Octavian miniszterelnök:

A szerdai intézkedéseket így összegezhetem: eljárási egyszerűsítés és a rend eszméjének konkretizálása.

Jorga professzor:

Nagyon meg vagyok elégedve amiatt, hogy a választási jel rendszerét elhagyták és azt kívánom, hogy a jel kuruzslásával együtt tűnjenek el a kuruzslók is, akik felhasználták. Az, aki számára zöld lovakat kell a falra festeni, hogy tudja, kire szavazzon — maradjon otthon az eke szarvánál, amely többet használ az országnak, mint azok az emberek, akiket nem ismert és akik még semmivel sem bizonyították be értéküket és felkészültségüket.

Vaida Voevod:

Miután az összes ellenzéki pártok kijelentették, hogy megszavazzák a költségvetést, a feloszlítás aberráció. Világos nem az első, nem is utolsó. Nem vagyok próféta. Majd meglátjuk, mi következik...

Argetioianu:

Szerintem a feloszlítás a kormány ténykedése. Ha a kormány úgy találta, hogy szükség volt rá, a felelősség a kormányt illeti.

Egyébként is várható volt.

Ami a választási törvény módosítására vonatkozó rendeleti törvényt illeti, úgy vélem, hogy az törvénytelen és szükségtelen volt.

Törvénytelen, mert a kormánynak nem volt joga ahhoz, hogy rendeleti törvénnyel megváltoztassa a választási törvényt, csakis a kamara felhatalmazása útján. Ha a kamara nem alakult meg, mert még a legutóbbi parlament által adott felhatalmazás is csak a gazdasági és pénzügyi intézkedésekre vonatkozott.

A dekrétum szükségtelen volt, mert a 40 százalékos elérését nem segíti elő. Az a tény viszont, hogy az ellenzék az egész országban ugyanazt a helyet és sorszámozatot kapja, — meg fogja könnyíteni a helyzetét.

Bratianu György:

Veszedelemes eljárás, a melynek következményei aggasztóak.

C. Dimitriu, volt miniszter (liberális), aki a választói törvény előadója volt, kijelentette, hogy a módosítást helyesnek tartja, de azt nem dekrétummal, hanem törvénnyel kellett volna elrendelni.

Maniu:

A kormány rendeleti törvényvel lényeges változtatásokat eszközölt a választási törvényben. A törvényhozó testületek feloszlásával és a választások kiírásával egyidőben — ami egymagában véve is megsemmisítette az alkotmányt — a kormány megváltoztatta a választási jelek rendszerét és a jelölő listák benyújtásának módját olyan formában, hogy a választási jeleket megsemmisítette, a pártok pedig pontokat kapnak abban a sorrendben, amelyben kéréseiket a központi választási bizottsághoz benyújtották.

— Ez a rendelkezés törvénytelen és alkotmányellenes a következő okokból:

— A jelenlegi kormány nem kapott a parlamenttől felhatalmazást dekrétumtörvények útján való kormányzásra.

— Az előző kormány a feloszlított parlamenttől bizonyos mérvű felhatalmazást kapott tisztán pénzügyi természetű közigazgatási törvényrendeletek kiadására.

— A választási törvény, amely az alkotmányos törvények közé tartozik, nem változtatható meg semmiesetre sem rendelet útján.

— Ezen általános jogi szempontokon kívül az a mód, a hogyan a kormány a dekrétum

törvényt életbeléptette, semmisnek tekinthető a következő okokból:

a) a dekrétumtörvényt titokban tartották hivatalos formában, nem közölték s ennek ellenére annak életbeléptetését megkezdték;

b) pártunk csak a városban elterjedt hírekből vett tudomást olyan dekrétumtörvényről, mely a választási törvénnyel foglalkozik;

c) megjelenvén a központi választási bizottság előtt, valóban ott találtuk különböző pártok képviselőit, akik benyújtották a dekrétumtörvény értelmében szükséges kéréseiket, jóllehet az igazságügyminisztérium és a választási ügyek számára meghatározott hivatalos idő már régen elmúlt.

d) kértük a Monitorul Oficialnak azon számát, amely tartalmazza, ezt azonban nem teljesítették, minthogy a központi választási bizottság nem rendelkezett sem a Monitorul Oficial, sem pedig a dekrétumtörvény szövege fölött.

Eképpen a jelenlegi pártok képviselői a szöveg nem ismeretében kellett, hogy benyújtsák kéréseiket, mert a szöveget csak a kormánypárt, a nemzeti liberális párt és talán a Frontul Romanesc ismerte, amelyek már kétféle időben hi-

telesített aláírásokkal jelezték meg.

e) Ilyenképpen a legtöbb párt nem tudta kétféle időben biztosítani a választási jelét és helyét a jelölőlista számára.

— Mindezekből kiderül, hogy a kormány alkotmányellenes, törvénytelen és titkos eljárással el akarta ütni a pártokat a kétféle időben történő jelöléstől és biztosítani az elsőbbséget a jelölőlistán.

— Ilyen körülmények között pártunk kérvényének benyújtásával egyidőben óvást jelentettünk be, reggel pedig a törvényrendeletnek a Monitorul Oficialban való lekötése után reggel 8 órakor megjelentem a központi választási bizottságnál és benyújtottam az első törvényes kérést, tehát a mi listánknak kell megkapnia az első helyet.

— Meg fogjuk támadni a dekrétum alkotmányosságát az igazságügyi fórumoknál és a kétféle óvásokat fogjuk megtenni esetleg a központi választási bizottságnál.

A központi választási bizottság csütörtök este még nem döntött Maniu óvása ügyében, hanem a tárgyalást péntekre halasztotta. Mani egyébként negyedik kontesztációt is beadott.

Férjhezmegy Bertha Krupp lánya

Az anyának Vilmos császár volt, a lánynak Hitler lesz a házassági tanuja

Páris, jan. 22. A Paris Soir jelentéi Berlinből, hogy férjhez megy a leggazdagabb német örökös, Irmgard von Bohlen Halbach, a híres Krupp-dinasztia sarja. Von Bohlen-Halbach, az apa jelentette be a hírt fényes estély keretében, amelyet az Essen melletti Hügel-villában tartottak. Bejelentette azt is, hogy az esküvőn a menyasszony tanuja maga Hitler Adolf lesz.

Irmgard von Bohlen-Halbach Bertha Kruppnak a lánya. (Tudvalevőleg Bertha Kruppról nevezték el a világháború alatt a messzehordó hatalmas ágyukat, amelyeket a Krupp-cég gyártott.) Különben az a tény, hogy Hitler lesz a tanú, Irmgard házasságánál,

csak egy tradíció folytatása, amennyiben Bertha Krupp házassági tanuja II. Vilmos császár volt.

Irmgard von Bohlen-Halbach barna, karcsú, éles arcú, nagyon szép leány, Raitz von Frentz báróhoz, az SS. hadnagyához megy feleségül. A vőlegény a legrégibb német arisz-

tokrata családok egyikének a leszármazottja. A család ezer évre tudja visszavezetni eredetét. Báróságot 250 évvel ezelőtt kapott.

Az esküvőt a nyáron tartják meg, a pontos dátumot még nem jelölték ki. A menyasszony kelengyén már szorgalmasan dolgoznak.

FLOREAL-KRÉM

szeplő, májfolt, pattanás és más arctisztatlanságok ellen. Szépit, üdít, fiatalít. 1 téglye ára 40 lei. Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regale Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés

Mit mondanak a jogászok az állampolgárság revíziójáról?

Hogyan lehet igazolni 1919-ig visszamenőleg az illetőséget

Ezek a fogalmak a közel jövőben ezer és ezer embert fognak közlő érdekelni. Felkértünk egy ismert ügyvédet, volt rendőrtisztet, a magyar közigazgatási törvény alapos ismerőjét, hogy jogi és gyakorlati szempontból világossá tegye ezeket a nagyfotosságu kérdéseket. Érdekes cikk két itt közöljük.

A szállongó hírekkel szemben az igazságügyminisztérium hivatalos jelentést adott ki az állampolgárságok felülvizsgálása tárgyában. Ezek szerint a hétfői minisztertanács elvben elhatározta a csalárd uton szerzett állampolgárságok felülvizsgálását, amelyet a létező állampolgársági törvény és a kisebbségekre vonatkozó nemzetközi egyezmények 1. cikkében fognak különlegesen gyors eljárással lefolytatni. — Egyelőre a vonatkozó rendelet törvény még nem jelent meg a hivatalos lapban. Véglegesen tehát még nem tudhatunk a bukaresti lapok hozzáfűzéseire vagyunk utalva abban a tekintetben, hogy mely elvek lesznek irányadók ennél a minden kisebbségi polgárra nagy fontosságú kérdés megoldásánál. A legtöbb forrás arról emlékszik meg, hogy az 1924. évi Marzescu-törvény lesz a kiindulási alap és a készülő felülvizsgálat szigorúan ragaszkodik majd ennek a törvénynek a rendelkezéseire.

Mielőtt ezzel részletesen foglalkoznánk, vissza kell mennünk a csatolt területek lakosait érintő állampolgársági jog forrásra és ez pedig az 1919. december 9-én kelt ugynevezett párisi kisebbség védelmi egyezmény, amelynek értelmében mindazok, akik a csatolt területen laktak, elismert román állampolgárnak tekintendők. Ez a legfontosabb jogforrás, mert ennek az alapján történt az általános állampol-

gársági összeírás, amikor kizárólag azt vizsgálták, hogy a békeszerződés életbeléptekor az illető román területen lakott-e és nem optált a régi állampolgárságra. Az 1924. évi újabb állampolgársági törvény az ugynevezett Marzescu-törvény 56. szakasza már jóval

szigorúbb előírásokat tartalmaz, amikor kimondja, hogy minden különösebb formások nélkül azok tekintendők román állampolgároknak, akik nem optáltak és a csatolt terület valamely közösségében 1918. december 1-én illetőséggel bírtak.

Kiknek van illetőségük?

Ha most már meg akarjuk állapítani, kik azok, akik ezen törvényes illetőséggel rendelkeztek, vissza kell térnünk a régi magyar törvények rendelkezéseire.

Az 1879. évi 50. törvénycikk intézkedik a honosításról. Ennek értelmében 5 évi helybenlakás és a közterhekhez való hozzájárulás a legfontosabb feltétel. Amidőn valaki kifejezetten honosítást akar kérni, ezt kellett igazolnia. Azonkívül igazolni tartozott, hogy valamely belföldi közösség kötelékébe felvették.

Ez esetekben a honosítást külön kérelemre a belügyminiszter engedélyezte.

Egy későbbi törvény alapján az 1886. évi 22. tc. viszont már méltányosabb, mert kimondja, hogy a közösségi illetőség jelenlétét valakinek valamely közösség kötelékébe tartozását, amely lezármazás, örökbefogadás, házasság és a közösségi kötelékbe történt kifejezett vagy hallgatóságos felvétel útját szerezhető. Minden állampolgárnak valamely közösség kötelékébe kell tartoznia. Kifejezetten azok szerezték meg a közösségi illetőséget, akik ezt kérték és a közösség felvételüket engedélyezte.

Hallgatóságosan pedig azok jutottak birtokába, akik 4 (négy) éven keresztül laktak az illető közösségben és a közösség terheire (adózás) hozzájárultak.

Nagy vonásokban ezek a törvényes főelvek, amelyek szóba jöhetnek a felülvizsgálat keresztülvitelénél.

Mi most a helyzet? Vannak olyanok, akik az imperium átvételkor itt laktak, tehát az állampolgárságot a párisi egyezmény; illetve azt becikelyező román törvény alapján megkapták. Ezek szerzett jogokkal rendelkeznek, hiszen azzal érvelhetnek, hogy noha nem volt a mai csatolt területen közösségi illetőségük, de az akkor érvényben lévő törvény alapján jogosan szerezték meg az állampolgárságot. De abban az időben ha tudták volna, hogy ez nem elegendő, úgy optálhattak volna a magyar,

vagy egyéb állampolgárságot. Ezek nézetem szerint nem csalárd uton szerezték jogaikat és ha az akkori törvényes intézkedésekkel ellentétes jogelvek alapján megvonnák az állampolgárságukat, úgy ez ellen a határozat ellen nemcsak kontesztációs perrel élhetnének hanem kártérítési jogukat is vitathatnák az esetben, ha a határon túlra kellene távozniuk. Nem valószínű tehát, —

Mi a helyzet?

Tehát ezeknek igazolniuk kell, hogy 1914. évben már Nagyváradon laktak. Ennek igazolására legalkalmasabbak a régi nagyváradai rendőrkapitányság bejelentő hivatalának okmányai, amelyek ma is sértetlen állapotban fellelhetők az államrendőrség hivatalában. Ezekről másolat készíthető.

Nagyváradon ugyanis 1913. óta működik a bejelentő hivatal. Igaz, azonban, hogy akkoriban nem nagyon jelentették be még magukat, nem volt olyan szigorú az ellenőrzés, mint most. A családfők nagyrésze éppen a kritikus időben az illetőségi helytől távol, katonai

szolgálatot teljesített, ez azonban a lényegen nem változtat, mert ennek ellenére a bejelentő hivatal kimutatja ezeket és a harctéri szolgálat nem szakította meg az illetőség megszerzését.

A másik fontos kellék a közterhekhez való hozzájárulás bizonyítása. Akik abból az időből való, vagy régebbi adókönyveiket megőrizték ez a körülmény már bizonyítva van. Akik azóta elvesztették, szintén kérhetnek másolatokat a városi hatóságoktól, mert hiszen az összes régi adókönyvek ma is meg vannak hiánytalanul a városi irattárban.

hogy a felülvizsgálásról szóló törvény ne venné tekintetbe a kisebbségi szerződések rendelkezéseit, mert ez igen nehéz jogi bonyodalmakra adhatna okot. Más a helyzetük azoknak, akiknek az 1924-es Marzescu-törvény alapján is 1918. december 1-én meg volt a közösségi illetőségük. Ezek két csoportra oszlanak. Vagy birtokukban van egy illetőségi bizonyítvány, vagy ez hiányzik, de a részletezett törvényes szabályok alapján joguk lett volna ezt kérni, illetve ennek hiányában hallgatóságosan megszerezték a közösségi illetőséget. Akik az első csoportba tartoznak, azok vitán felül álló szabályszerű állampolgársági joggal rendelkeznek — még a szigorított román törvény alapján is.

Nehezebb az utóbbiak helyzete, vagyis azoké, akiknek nincs a kezük között a közösségi, illetve városi illetőségi bizonyítványa, de azt a magyar törvény értelmében hallgatóságosan, vagyis 4 évi helybenlakással és a közösség terheire való hozzájárulás által megszerezték. Itt hangsúlyozni kell, hogy az 1879. évi törvény alapján volt öt év a helybenlakás, míg a későbbi, tehát érvénnyel bíró 1886-os törvény csak négy évi helybenlakást ír elő.

A bírósági eljárás

Rădulescu Mehedinți igazságügyminiszter kijelentései szerint az állampolgársági revíziót a járásbírók és a törvényszékek végzik el. Azoknál, akiknek állampolgárságát annakidején megfellebbezték és a törvényszék, vagy tábla ismerte el állampolgárságukat.

csak az ügyészségek feljelentésére lehet ügyüket revízió alá venni.

(Ebbe a kategóriába főként Kolozsváron tartoznak sokan; Kolozsváron, ahol 1924-ben több állampolgárságot megfellebbezték.)

Hasonló a helyzet azoknál, akik maguk fordultak annakidején a bírósághoz, mert a közigazgatási fórum tagadta meg felvételüket — és a bíróság igazat adott nekik.

ság igazat adott nekik.

Nincs még eldöntve, hogy a járásbírók mindenkit be fog idézni, akik az állampolgársági lajstromba be van írva.

Valószínű, hogy azokat, akik az ország területén születtek nem fogják be sem idézni.

Azok viszont, akik nem az ország területén születtek, már most helyesen teszik, ha beszerzik illetőségi bizonyítványukat, esetleges régi bejelentő-lapjaikat vagy régi adókönyvimásolataikat.

Fej- és derékfájás, émelygés, aranyér, tisztátalan arcbőr gyakran csak az emésztési zavarok következménye. Ilyenkor a Darmol hashajtó segít.

Rendőrséghez és pénzügyigazgatósághoz szóló

bejelentések, lakbér szerződések és más hivatalos nyomtatvány űrlapok

kaphatók a

Pásztor Ede cégnél

Piața Mihai Viteazul No. 4.

Hogyan élnek Libéria őserdőiben?

Erdekes előadást tartott a budapesti Dolgozó Nők Clubjában Etta Donner ismert bécsei etnografus. Elképzelhetetlenül vakmerő utazásairól számolt be a fiatal nő, akit különösen az afrikai nő sorsa érdekel.

Kétizben utazta be Etta Donner Libéria őserdőt. Lóháton vándorolt Libéria néger törzsei között, olyan vidékeken, ahol kevés fehér ember fordult meg ezideig. Annyira megnyerte a benszülöttek bizalmát, hogy „Kigyó Szövetkezet” nevű titkos szövetkezetükbe s egy ugynevezett orvosi szövetkezetbe is befogadták.

Kutatásai során meglepetéssel bukkant a Matriarchatus nyomaira, ugyanakkor, midőn a mai néger nő csak árucikknek tekinthető. Minél jobb módú egy férfi, annál több felesége van, hiszen értéktárgyaiért vagy állatért bármikor kap asszonyt. A nő rabszolgája férjének s értékét az szabja meg, hogy milyen munkabíró s mennyi készséget tanúsít a háziipari és művészi munkákban. Ő végzi a házi és mezei munkát, az ő feladata az állattenyésztés, az állati bőrök feldolgozása, a ruházat elkészítése s mindezen felül a művészi érzékre való népművészet gyakorlása.

A nő ilyen nagymértékben kihasználtsága és elnyomása mellett bámulatos, hogy komolyan működő női szervezetek vannak Libériában. A nőuralom korszakából maradtak fenn e szövetkezetek, melyek közül a „Tagbe” feladata a természeti károkat — villámcsapást, árvízt, vadállatok betörését — elhárítani a közösség felől. A „Gli” nevű női szervezet varászatok és jóslások távollátására alakult. A legérdekesebb női szövetkezés azonban a „Women—Palaver” az asszony-bíráskodás, nőket érintő kérdések eldöntésére.

A libériai matriarchatus nyomai, a többi primitív népeknél fellelhető adatokkal együtt, bizonyítékai az egykori nőuralomnak. Az etnográfusok kutatásain épül a társadalomtudomány álláspontja a nők kérdésben. A nő csak a társadalmi fejlődés során vált elnyomott emberré. Az ősnépek asszonya egyenrangú a férfivel, sőt a természetes bizony-

ság révén a gyermekek, s később a család ura volt.

A „hosszu haj, rövid ész” elcsépett, de még mindig érvényben levő tanának hirdetői nem ártana, ha meghallgatnának egy-két hasonló előadást. — Nem örökké létező jelenség a nő másodrendűsége. A társadalom fejlődésében voltak korszakok, amikor a nő egyenértékű embernek számított s így nem merő szelmalom harc a nő teljes felszabadulásának követelése.

Felfüggesztették a cselérendelelet végrehajtását

Bukarest, január 22. A munkaügyi minisztérium ma i rendeleletet tett közzé, mely ideiglenes hatállyal felfüggeszti a cselérendeleletet. A felfüggesztés hatálya a nyári mezőgazdasági munkálatok megkezdéséig tart, mert ezideig a háztartási alkalmazottakat nem akarják munkanélkül hagyni.

Beiktatták Nagyszalontai új városi tanácsát

Nagyszalonta, jan. 22. Popa Aurel prefektus kinevezte az új nagyszalontai interimár-bizottságot. Az interimár-bizott-

ság elnöke dr. Câmpian János közjegyző, alelnöke Botto Florian ügyvéd. A tanács tagjai: Pavel ipariskolai igazgató, Ol-

teanu iskolaigazgató, Grigore iparos, a Kisiparos Liga elnöke. A tanácsnak egy kisebbségi tagja is van: K. Balogh János, a magyar párt alelnöke.

Dr. Câmpian János közjegyzőt Nagyszalontán mindig humanus és a kisebbségekkel szemben megértő embernek ismerték. Az új tanácsot szombaton iktatták be.



Gyermekek

Önként kérnek hashajtót, ha egyszer már Darmolt kaptak, mert a Darmol igen kitűnő ízű és fájdalom nélkül hat.

Darmol hashajtó patikában és drogériában 4.- és 35.- L.

Amerika „első számú gavallérja”

A Newyork Times megemlékezik arról az emberről, aki az elmúlt év folyamán a legtöbbet költötte:

Ha van Amerikának első számú közellensége, és első számú közkedvence, akkor lehet első számú világfija is. Erre a címre Thomas Manville, a newyorki multimilliomos tarthat igényt. Azt olvassuk róla, hogy az elmúlt évben csak 1 millió dollár kiadása volt. — Igaz, hogy ezáltal nagyon

mozgalmas esztendő van a kitűnő Mr. Manville háta mögött. Ebben az évben vált el derék hitvesétől, Marcelle Edwardától Renóban, az amerikai házasságok Mekkájában. Negyedmillió dollár adott volt feleségének, ezenfelül nem sokkal kevesebbe került a két ügyvéd, az utazások Renoba és minden egyéb kiadás, ami egy amerikai milliommós lármás válásával együttjár. Közben Thomas Manville Európában is volt, titkárral, szolgaszemély-

megejtette a vizsgálatot. zettel, testőrséggel, néhány ruhát is csináltatott magának és nem csoda, hogy ha ez az év kerek egy millió dollárba került. Tiszta szerencse, hogy bírja szegény. Bizonyára sokat dolgozik, nagyon szorgalmas ember.

A Földközi-tengeren egy tengeralattjáró meglátott egy angol torpedórombolót

London, jan. 22. A „Kamma” angol hajó parancsnoka jelentette a lavaletti hatóságoknak, hogy látták, amint egy titokzatos tengeralattjáró a nyílt tengeren megtámadott egy torpedórombolót. A jelentés alapján több francia torpedóromboló futott ki a lavaletti kikötőből és megpróbálták a tengeralattjárót felkutatni, de ez nem sikerült. Az angol lapok részletesen foglalkoznak az esettel és ideges hangon alapítják meg, hogy a tengeralattjáró támadások a Földközi tengeren ismét egyre gyakoribbá válnak.

Időjárás

A hőmérséklet változatlan. Az ország keleti részén eső.

Egyetlen késszurással végzett felesége udvarlójával a felbőszült férj

Monostorról jelentik: Tegnap borzalmas gyilkosság történt a községben. Egy gazdálkodó szerelmi féltékenységből megölte feleségének udvarlóját.

Id. Pasics Máté és névrokona ifj. Pasics Máté már hosszabb idő óta rossz viszonyban éltek egymással. A viszálykodás oka id. Pasics felesége volt aki a rossznyelvek szerint szerelmi viszonyt tartott fenn ifjabb Pasicsal. A férjet

gyon bántotta felesége állítólagos hűtlensége és elhatározta, hogy leszámol a csábítóval. — Tegnap a férj és a vetélytárs találkoztak az egyik korcsmában. Kezdetben békésen iddoggáltak, később azonban a férj és az udvarló között vitára került sor. Ekkor kimentek az udvarra, ahol aztán megtörtént a tragédia. — Ifju Pasics Máté hatalmas vértócsában feküdt a földön. Szívéből vastag sugárban ömlött a vér. A gyil-

kos féltékeny férj, kezében a markolatig véres késsel, észlelően hadonászott. Amikor megkérdezték tőle, hogy mit tett, csak ennyit mondott:

— Legőszönbe családom becsületéről a gyalázat.

A gyilkost elfogta a rendőrség és beszállította a szombori ügyészség fogházába.

A mai nap folyamán Szomborból törvényszéki bizottság szállt ki a helyszínre, amely

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUKAREST. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istenisztelet. 12 Hírek. 13.10 A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében körülbelül 14.10 Hírek. — 14.55 Vidám negyedóra. 15 Mezőgazdasági szakelőadás. 18 Katonazene. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Tánclemezek. 19.55 Tanítók énekkara. Különböző népek gyermekdalai. 20.30 Hangjáték közvetítése. 21.30 Tánclemezek. 22 Hírek. 22.10 A Rádiózenekar hangversenye. Trandafirescu-Erenia és Lupescu szolistas közreműködésével. Szünetben, körülbelül 22.30 Sport hírek. A hangverseny után hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

BUDAPEST I. 9.40 Hírek. 10—10.55 Unifárius istentisztelet. 11—12.10 Egyházi ének- és szentbeszéd az egyetemi templomból. 12.15—13.15 Görög katolikus stentisztelet. 13.20 Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 14.05 Zágon István vidám negyedőrája. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknakü 16.45 Cigányzene. 17.30 Felolvasás. 18 Rózsavölgyi Márk emlékezete. 18.45 Télen a Retyezátban. Utirajz. 19.15 Tánclemezek. 19.45 „Az első vers” Elbeszélés. 20.15 A rádió szalonzenekara. 21 Sport eredmények. 21.10 „Az egyik sir — nevet a másik” Színmű. 22.40 Hírek. 23 A huszonnégytagú cigánygyerek zenekar muzsikál. 24 Marc Chadourne francia író beszél világhírű utjáról. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldre.

HÉTFO

Bukarest: 7.30 Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18 Román zene lemezek. 19 Időszaki anyagok. — 19.15 Enescu György zeneművei. 19.50 Felolvasás. 20.05 Car men-énekkar. 20.45 Voileanu Nicora Anna zongorázik. 21.15 Felolvasás. 21.30 Rádiózenekar. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglovi zene. 23.35 Hírek külföldre németül és franciául. Majd közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harnagszó. — 13.05 Zongora és énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A 2. honvéddalozozred zenekara. 15.40 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Dákfélóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gróf Teleki László előadása. 18.30

Magyar nóták cigányzenével. 19.35 „Bábjáték”. 20.15 Szalon ötös. 21.05 Szicília. Utelírás. — 21.30 Elfelejtett magyar mu-

zsika. 22.45 Hírek. 23.10 Jazz. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Hanglemezek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelígével, vagy „cím a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Róna fényképésznél

Ismét megkezdődött a nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. lap csak 80 lei

ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Kérem, ne hagyják magukat félrevezetni a konkurenciától. Str. Alexandri 4.

ÁLLÁS

Oșorheiu és fughiu községek (Oradea mellett) részére megbízható lapárust keresünk jó keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Két fiatal csinos kiszolgáló leány felvétetik 5%, koszt, lakás. Restaurant Vasina, Ocna Mureșului. 203

Ügyes falcoló-leányt felvesz Pernyész könyvkötő. 245

Fixfizetéssel és jutalékkal ügyes újságárusító felvétetik. Jelentkezni: Mohai János úrnál Turda, Librăria „Modern”. 244

VETEL-ELADÁS

Ház üzlethelyiséggel, holdas kerttel eladó. Seleus 88. szám. 223

Bejelentő hivatalhoz (rendőrségi) szükséges bejelentő lapok kaphatók Pásztor Ede cégnél.

A ravasz cigányasszony és a hűtlen cseléd elloptak egy értékes fülbevalót

Temesvár, jan. 22. Stumpfoll Dezső dr. ügyvéd néhány nap előtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy a harmadik kerületi Odobescu-uccában levő lakásából eltűnt a felesége briliáns fülbevalója, amelynek értéke hetvenezer lei. A lopás ügyében Cotiu Ionel komisszárus, detektívönök folytatott nyomozást, amely sikerre vezetett. Kiderült, hogy a lopást Nagy Borcsa cigányasszony és Rimmel Mária, a Stumpfoll-család cselédje követték el. — Nagy Borcsa, mint jósnő került összeköttetésbe a cselédleánnyal, akinek megígérte, hogy varázstudományával neki juttatja az osztálysorsjáték főnyereményét. A varázslat eredményessége érdekében különböző holmikat és pénzeket

üzemképes, jóállapotban 70-es Buik-motor, kapcsoló szekrény, kézfék csuklóval olcsón eladó. Str. Eroul Necunoscut (Temető u.) 5. sz. Péter Böske. 210

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papirok, papírszalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Eladó 10 HP Ganz-motor. — Nagyossy János Viișoara (Eger begy) j. Turda. 243

Varrógép eladó Str. Avram Iancu 16. udvarban balra, első ajtó. 242

Staniol, színes selyem, krepp és tafeti-papirok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papirkereskedésben. Piata Mihai Viteazul 4. (Nagypiac)

KÜLÖNFÉLE

Ford és Hanomag traktorok, téglák és cseréprések, esztergapadok, szallagfűrészek, 60 HP. Diesel 16—20 HP. petroleum-motorok, egy községi tűzifecskendő, 4-6 HP cséplőgarnitúrák, hengerek, malmi gépek, rovátkoló és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók. Desider Friedrich, Timișoara IV. Str. Vespasian 4.

Közkívánatra

meghosszabbítva! 39 lei, 1 drb művészi nagytás, 3 drb rendelésnél 3 drb művész levelezőlapot ajándékba adunk

FOTO JULIETTA

Bulevardul Regele Ferdinand 6

A kiválasztott

— Regény — 41

Bird bánatosan bólogatott. — Nem tudom. Egy pohár portóit?

— Helyes. Szívesen megiszom. Mikori? 1901-es?

— 1908-as — felelte Bird. — Ez a jobbik, majd meglátja.

3.

Pike főfelügyelő ur szobájának csöndjét csak az óra tikk-takkolása és az író toll percegése zavarta meg. Pike éppen befejezni készült a jelentését „A nagy Contango-rejtély” ügyében. Belső meglepéssel szemlélte a teleirt lapokat. Mikor az utolsó sort is leírta, — megkönnyebbülten tette le a tollat, nagyot nyújtózott, majd pipát és dohányt szedett ki a zsebéből.

Az ajtón kopogás nélkül lépett be Jordan, a Nagy Négyes tagja. Jól megfermett ember volt, vállas, széles.

— Elkészült? — érdeklődött és leült Pike íróasztalának az egyik sarkára.

Az asztal jökorát roppant. Pike biccentett. Összeszedte a hét ívet és átnyújtotta.

— Itt van, de ne itt olvassa el. Vigye a szobájába. Nem akarok elpirulni.

Jordan összehajította az írást és zsebre vágta.

— Ki az, aki úgy szaladgál föl és alá a várószobában, mint a megvadult tigris?

Pike bámult, azután halkán füttyentett.

— Ejha! Szegény feje, jó régen vár rám — mutatóit az íróasztalon heverő névjegyre.

— Ki az? Mintha már ismerném valahonnan.

Pike elolvasta a névjegyet: Trevor Heath, The Uplands, Newmarket, Bucks Club... Ez az, aki...

— Persze — mondta Jordan — emlékszem már. Ő nyerte meg tavaly a National-versenyt a Whisky nevű lóval. Miss Kerr vőlegénye, ugy-e?

Pike vállat vont.

— Azt hiszem... Majd meglátom, mit akar?

Jordan kiment és megnyomta az asztalon levő csengő gombját. Trevor Heath a következő percben belépett a szobába. Pike fölállt, hogy üdvözlje. Hosszu arca komoly, hivatalos kifejezést öltött. Kölcönös bemutatkozás után helyet foglaltak.

(Folyt. köv.)

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA